

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 32/2025
27.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Јасмине Стаменковић и Татјане Ђурице чланова већа, у парници тужиоца-противтуженог АА, предузетника, Аутопревозник и радња за грубе грађевинске радове из ..., чији је пуномоћник Горан Цветковић, адвокат из ... и по противтужби туженог-противтужиоца „Бранко Моравац“ д.о.о. Пожаревац, чији је пуномоћник Славко Макаји, адвокат из ..., ради исплате по тужби и стицања без основа по противтужби, вредност предмета спора по тужби 2.460.000,00 динара, вредност предмета спора по противтужби 10.298.706,05 динара, одлучујући о ревизијама тужиоца-противтуженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 572/2023 од 10.09.2024.године, у седници већа одржаној 27.03.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Привредног апелационог суда Пж 572/2023 од 10.09.2024. године и **ПРЕСУЂУЈЕ**:

ОДБИЈА СЕ као неоснована, жалба туженог-противтужиоца „Бранко Моравац“ д.о.о. Пожаревац и потврђује пресуда Привредног суда у Пожаревцу П 350/2018 од 25.10.2019. године исправљена решењем Привредног суда у Пожаревцу П 350/2018 од 12.11.2019. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени-противтужилац да тужиоцу-противтуженом накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 90.000,00 у року од 8 дана од дана достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Привредног суд у Пожаревцу П 350/2018 од 25.10.2019. године исправљеном решењем Привредног суда у Пожаревцу П 350/2018 од 12.11.2019. године, у ставу I изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је обавезан тужени да плати тужиоцу износ од 2.460.000,00 динара са законском затезном каматом почев од подношења тужбе 13.12.2016. године до исплате. У ставу II изреке одбијен је противтужбени захтев туженог да суд обавезе тужиоца да плати туженом износ од 7.203.406,93 динара са законском затезном каматом од 22.03.2016. године до исплате, износ од 2.439.251,01 динара са законском затезном каматом на износе ближе описане у изреци и за износ од 656.048,56 динара са законском затезном каматом од 18.03.2016.

године до исплате. У ставу III изреке обвезан је тужени да исплати тужиоцу трошкове парничног поступка у износ од 1.001.300,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог Пж 572/2023 од 10.09.2024. године, у ставу један преиначена је пресуда Привредног суда у Пожаревцу П 350/2018 од 25.10.2019. године, исправљена решењем Привредног суда у Пожаревцу П 350/2018 од 12.11.2019. године, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца-противтуженог АА, предузетника, Аутопревозник и радња за грубе грађевинске радове из ..., да се обавезе тужени-противтужилац да му плати износ од 2.460.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 13.12.2016. године до исплате, а усвојен је противтужбени захтев туженог-противтужиоца па је обавезан тужилац-противтужени да плати туженом-противтужиоцу износ од 7.203.406,93 динара са законском затезном каматом од 22.03.2016. године до исплате, као износ од 2.439.251,00 динара са законском затезном каматом на износ од 210.182,24 динара од 20.04.2016. године до исплате, на износ од 207.771,00 динара од 20.05.2016. године до исплате, на износ од 1.414.594,78 динара од 20.06.2016. године до исплате, на износ од 202.217,43 динара од 20.07.2016. године до исплате, на износ од 202.409,56 динара од 20.08.2016. године до исплате и на износ од 202.076,00 динара од 20.09.2016. године до исплате, као и износ од 656.048,56 динара са законском затезном каматом почев од 18.03.2016. године до исплате.

У ставу два, обавезан је тужилац-противтужени да туженом-противтужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.702.232,00 динара.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је изјавио двозољену и благовремену ревизије преко пуномоћника, Весне М. Голубовић, адвоката из ... као и преко пуномоћника, Горана и Небојше Цветковића, адвоката из ... и то због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у границама ревизијских разлога, на основу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни суд је утврдио да су ревизије тужиоца основане.

У поступку доношења другостепене одлуке није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити битне повреде на које се тужилац позива.

Из стања у списима произлази, да је Врховни касациони суд одлучујући о ревизији тужиоца-противтуженог укунио другостепену пресуду и предмет вратио истом суду на поновно суђење. У поновном поступку, одлучујући о жалби туженог-противтужиоца изјављеној против првостепене пресуде на основу члана 386. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд је отворио расправу налазећи да је у првостепеном поступку због погрешне примене материјалног права чињенично стање остало непотпуно утврђено.

На расправи пред другостепеним судом поновљени су већ изведени докази пред првостепеним судом. Тужилац и тужени нису имали нових доказних предлога, сматрају, да је чињенично стање довољно расправљено и да је у питању примена

материјалног права, па је Привредни апелациони суд оценом изведених доказа нашао да је жалба туженог основана.

Предмет тужбеног захтева је исплата износа од 2.460.000,00 динара на име преостале неисплаћене цене за уступање предмета лизинга из Уговора о финансијском лизингу закљученог са Intesa leasing d.o.o. Београд од 13.05.2017. године.

Предмет противтужбеног захтева је исплата износа од 7.203.406,93 динара на име враћања цене коју је исплатио тужиоцу по основу уступања мобилне дробилице, износ од 2.439.251,01 динара на име исплаћених лизинг рата и износ од 658.048,56 динара на име плаћених манипулативних трошкова Intesa leasing d.o.o. Београд.

Према утврђеном чињеничном стању пред првостепеним судом, које је другостепени суд прихватио и после одржане расправе, тужилац у својству корисника лизинга и Intesa leasing d.o.o. Београд у својству даваоца лизинга, закључили су 13.05.2015. године, Уговор о финансијском лизингу, чији је предмет мобилна дробилица, марке Terex, тип Finlay i-1312, серијска ознака ФГД У марту 2016. године, у Грделици, где је тужилац изводио радове на деоници Коридора 10, странке су се споразумеле, да тужилац преда туженом предмет лизинга, након чега ће тужилац раскинути, а тужени закључити нови уговор о финансијском лизингу са Intesa leasing d.o.o. и наставити да, у својству корисника лизинга, користи мобилну дробилицу и плаћа преостале лизинг рате даваоцу лизинга. Закључен је споразум којим је тужени преузео обавезу да плати тужиоцу износ од 70.000,00 евра у динарској противвредности, тако што ће 50.000,00 евра у динарској противвредности платити одмах, након што тужилац раскине, а тужени закључи Уговор о финансијском лизингу са Intesa leasing, а преосталих 20.000,00 евра, такође у динарској противвредности, када тужени преузме предмет лизинга од тужиоца. Парничне странке споразумеле су се да дробилица остане код тужиоца у државини и да ће наставити да је користи, како би самлео још 10.000 тона асфалта, а након тога да је преда туженом у исправном стању. Дана 18.03.2016. године тужилац је раскинуо, а тужени је закључио уговор о финансијском лизингу са Intesa leasing. Истог дана, тужилац и Intesa leasing су потписали потврду о преузимању предмета лизинга. На основу рачуна који му је тужилац испоставио дана 20.03.2016. године, тужени му је сходно споразуму, уплатио износ од 7.203.406,93 динара (што одговара динарској противвредности износа од 50.000,00 евра увећано за ПДВ). Након закључења Уговора с даваоцем лизинга, тужени је, ради преузимања дробилице од тужиоца, тражио дозволу од надлежног министарства за њен транспорт, али је захтев одбијен. Због тога тужени није преузео дробилицу коју је тужилац припремио за предају. По завршетку посла у Грделици, тужилац је дробилицу превезао у Јелашницу, где је намеравао и даље да је користи. О томе није обавестио туженог. Дробилица се у међувремену покварила и тужилац је платио њен поправку. Након тога, тужилац и тужени су постигли договор да тужилац врати туженом уплаћена новчана средства, а да тужени раскине уговор о финансијском лизингу, с тим да претходно провери код Intesa leasing да ли је могуће да тужилац поново буде корисник лизинга. Како се Intesa leasing са тим није сагласила, тужилац је обавестио туженог да не пристаје на предлог туженог да му врати уплаћена новчана средства. У допису од 12.09.2016. године тужилац је позвао туженог да преузме дробилицу, обавештавајући га да уколико не жели да је преузме и да реализује договор до краја, да ако жели да раскине уговор, да ће се уплаћен износ од 7.203.406,39 динара сматрати капаром и по том основу ће се и задржати. Дана 27.10.2016. године тужени и Intesa leasing d.o.o. Београд су споразумно раскинули уговор о лизингу, након чега је

дана 17.11.2016. године Intesa leasing d.o.o. Београд преузела дробилицу од стране тужиоца. Тужилац је туженом испоставио рачун бр. 35/2016 на износ од 2.952.000,00 динара, који је тужени оспорио.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је стао на становиште да је у конкретном случају између парничних странака и Intesa leasing d.o.o. Београд закључен уговор о уступању уговора о финансијском лизингу, по коме је тужилац уступио својство примаоца лизинга туженом у смислу члана 145. Закона о облигационим односима. Како из изведених доказа произлази да је постојала намера парничних странака да се уговор о финансијском лизингу поново врати тужиоцу, а како на тај договор Intesa leasing d.o.o. Београд није дала сагласност, по становишту првостепеног суда уговор између парничних странака није раскинут, те тако постоји обвеза туженог да тужиоцу исплати износ од 2.460.000,00 динара на име преостале неисплаћене цене за уступање предмета лизинга.

Одлучујући о противтужбеном захтеву туженог, првостепени суд налази да је неоснован захтев за исплату износа од 7.203.406,93 динара на име враћања цене коју је тужени уплатио тужиоцу, јер се тужилац није неосновано обогатио, с обзиром да између странака уговор није раскинут, јер није добијена сагласност од стране Intesa leasing d.o.o. Београд, без обзира на вољу уговорних страна да се предмет лизинга врати овде тужиоцу. У погледу предаје предмета лизинга, као спорне чињенице међу парничним странкама, првостепени суд је извео закључак да тужилац није одговоран што тужени није преузео предмет лизинга, с обзиром да тужилац није оспоравао то право туженом, те да је тужени пао у доцњу са преузимањем дробилице. Из истих разлога првостепени суд закључује да је неоснован противтужбени захтев за исплату износа од 2.439.251,01 динар са каматом на име исплаћених лизинг рата и износ од 658.048,56 динара на име исплаћених манипулативних трошкова Intesa leasing d.o.o. од стране туженог, те да не постоји пасивна легитимација на страни тужиоца у овом делу противтужбеног захтева.

Другостепени суд налази да је првостепени суд на утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право када је извео закључак да је тужбени захтев основан, а противтужбени неоснован.

По ставу другостепеног суда, нетачан је закључак првостепеног суда да тужилац није одговоран што тужени није преузео дробилицу, те да му тужилац то право никад није ускратио. Налази да чињенице да је тужени био у доцњи с преузимањем дробилице, јер није по договору преузео дробилицу из разлога што из надлежног министарства није добио дозволу за њен транспорт, нису од утицаја на неиспуњење обавезе од стране тужиоца, с обзиром да тужилац није истицао приговор неиспуњења обавезе од стране туженог из члана 122. Закона о облигационим односима, да тужени по позиву тужиоца није преузео дробилицу, већ се сагласио да је тужени преузме други дан. Затим закључује да је тужилац преносом предмета лизинга у место које није било уговорено за преузимање без обавештавања туженог, онемогућио туженог да преузме предмет лизинга. Полазећи од чињенице да је између парничних странака постојала намера да се уговор о финансијском лизингу поново врати тужиоцу, који договор није могао да се реализује, јер Intesa leasing d.o.o. Београд није дала сагласност за закључење новог уговора о уступању дробилице, па како је тужени раскинуо уговор са Intesa leasing d.o.o. Београд и предмет лизинга је уступљен трећем лицу, другостепени суд закључује да је оваквим понашањем тужени исказао

вољу да раскине споразум о уступању уговора о финансијском лизингу с тужиоцем. Код чињенице да је споразум између парничних странака раскинут и да је предмет лизинга преузет од стране Intesa leasing d.o.o. Београд, другостепени суд је става да не постоји обавеза на страни туженог да исплати износ од 2.460.000,00 динара на име преостале неисплаћене цене за уступање предмета лизинга, из којих разлога је првостепену пресуду ваљало преиначити и одбити тужбени захтев као неоснован за наведени износ.

Затим, другостепени суд налази да тужени има право да му се врати оно што је дао по основу раскинутог споразума о уступању уговора о финансијском лизингу, па је основан противтужбени захтев за повраћај износа од 7.203.406,93 динара са законском затезном каматом, од дана када је тужени извршио исплату, сходно члану 132. став 2. и 5. Закона о облигационим односима. По ставу другостепеног суда, основан је и противтужбени захтев за исплату износа од 2.439.251,01 динар са каматом опредељеном на појединачне износе на име исплаћених лизинг рата од стране туженог и за исплату износа од 658.048,56 динара на име плаћених манипулативних трошкова Intesa leasing d.o.o. Београд. Из разлога, што је тужени у износима плаћених лизинг рата и манипулативних трошкова Intesa leasing d.o.o. претрпео штету, коју је тужилац сходно члану 132. став 1. и 155. Закона о облигационим односима дужан да му надокнадити. Образлаже да је својим поступањем тужилац онемогућио туженог да преузме и користи предметну дробилицу, јер му исту није предао у посед, а тужени је за период до раскида уговора са Intesa leasing d.o.o. Београд био дужан да плаћа уговорене лизинг рате, из којих разлога постоји одговорност тужиоца за претрпљену штету на страни туженог.

Са изнетих разлога, другостепени суд налази да су испуњени законски услови за преиначење првостепене пресуде и делу у коме је одлучено о противтужбеном захтеву.

Ценећи ревизијске разлоге, ревизијски суд налази да се наведени закључци другостепеног суда не могу прихватити као правилни. У конкретном случају између тужиоца и туженог закључен је споразум о уступању уговора о финансијском лизингу, уз сагласност Intese leasing d.o.o., даваоца лизинга, који за предмет има половну мобилну дробилицу. За уступање предмета лизинга, тужени се обавезао да исплати тужиоцу 70.000,00 евра у динарској противвредности, с тим да ће 50.000,00 евра платити одмах, а преосталих 20.000,00 евра када преузме предмет лизинга од тужиоца. Странке су се сагласиле да дробилица остане код тужиоца док је тужени не преузме. Према утврђеном чињеничном стању тужени је био у доцњи са преузимањем дробилице из разлога што од надлежног министарства није добио дозволу за транспорт. Сама чињеница да је након тога тужилац преместио дробилицу у Јелашницу, где је намеравао да је и даље користи, не доводи до закључка да је тужилац онемогућио туженог да преузме предмет лизинга, јер из утврђеног чињеничног стања не произлази да је тужени накнадно прибавио одобрење надлежног министарства за транспорт и да се након тога обраћао тужиоцу за преузимање, а да га је тужилац у томе спречио. Исто се односи и на чињеницу да се дробилица покварила. Наиме из утврђеног чињеничног стања произлази да је тужилац платио поправку, да је 17.11.2016. године, иста преузета од Intese leasing d.o.o. Београд, са ситним оштећењима, а да је 24.11.2016. године преузета од стране ББ у ..., по датој сагласности туженог од 15.11.2016. године. Следи да је неправилан закључак другостепеног суда, да је тужилац одговоран што тужени није преузео дробилицу, при чему се утврђени

разлог за непреузимање дробилице и за доцњу туженог не може искључити позивом на члан 122. Закона о облигационим односима.

Неправилан је и закључак другостепеног суда да тиме што је тужени раскинуо уговор са Intese lising, даваоцем лизинга и предмет лизинга предат трећем лицу, да је на тај начин са тужиоцем раскинуо споразум о уступању уговора о финансијском лизингу, при чему се другостепени суд погрешно позива на члан 28. Закона о облигационим односима. Наиме, за раскид уговора потребно је да се тужилац сгласи са истим, односно да саопшти вољу изричито или посредно кроз конкluentне радње, што је у конкретном случају изостало од стране тужиоца. Из дописа тужиоца од 12.09.2016. године којим одговара на обавештење туженог о раскиду, произлази да тужилац оспорава наводе туженог, чиме је јасно изразио вољу да се противи, а сам навод да ако тужени жели да раскине уговор, да ће уплаћени износ задржати као капару, не значи да се сагласио са раскидом. Из утврђеног чињеничног стања не произлази да је тужилац одговоран што тужени није преузео предмет лизинга, при чему је тужени дао сагласност да треће лице преузме дробилицу, па је предметна дробилица преузета од тужиоца.

Тужилац је уступио туженом уговор о финансијском лизингу уз сагласност даваоца лизинга. Наведени споразум није раскинут између парничних странака, а предмет лизинга није враћен тужиоцу, па не постоји ни обавеза тужиоца да врати туженом уплаћени износ од 7.203.406,93 динара (што одговара динарској противвредности износа од 50.000,00 евра увећано за ПДВ), у висини износа који је тужилац пре тога платио претходном кориснику лизинга који је уступио уговор тужиоцу. Стога је тужени у обавези да изврши исплату и преосталог дуга од 2.460.000,00 динара.

Код горе наведеног, тужилац није пасивно легитимисан по захтеву туженог за повраћај лизинг рате од 2.439.251,01 динара и манипулативних трошкова од 656.048,56 динара, а који износ је уплатио даваоцу лизинга по основу уговора о финансијском лизингу, па је неправилно примењен члан 155. Закона о облигационим односима.

На основу горе наведеног, ревизијски суд је преиначио другостепену пресуду применом члана 416.ЗПП и одлучио као у изреци пресуде.

Тужиоцу су досуђени трошкови ревизијског поступка у износу од 90.000,00 за састав ревизије, у погледу којих је постојао опредељени захтев сагласно члану 163. ЗПП. Тужиоцу нису досуђени трошкови за састав друге ревизије, јер исти нису били потребни, јер су сви ревизијски наводи могли бити обухваћени једном ревизијом.

Председник већа - судија
Татјана Матковић Стефановић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић